Nr 12

GAZETA PORANNA.

WARSZAWA.

Środa dnia 13 Stycznia 1841 roku.

Piśmiennictwo Krajowe, najtańszy tygodnik literacki w Warszawie razem z Gazetą Poranną przy któréj wychodzi, kosztuje na mies. zł. 2 gr. 20 bez roznoszenia. Kantor główny w Star. Teatrze Nr. 1790.

Przez postanowienie z dnia 3 (15) Grudnia, r. b. Rada Administracyjna mianowała: P. Augustyna Heilman, dotychczasowego Członka honorowego Konsystorza Ewangielickiego, radcą etatowym tegoż Konsystorza; a JXiędza Jana Kożakowskiego, dotychczasowego Administratora kościoła w Jangrodzie w Gubernii Krakowskiéj, proboszczem miejscowym tamże.

Członek Rady Stanu, były Jenerał-Lejtnant, Zygmunt Kurnatowski, i Szambelan Dworu Cesarskiego, Członek Rady Wychowania Publicznego, Radca Kollegialny, Aleksander Krusenstern, mianowani zostają Prezesami Konsystorza Jeneralnego Wyznań Ewangielickich: piérwszy w miejsce zmarłego Karola Hrabi Grabowskiego, a drugi w miejsce Aleksandra Engelke., również zmarłego; oba przy zachowaniu dotychczasowych obowiązków.

Mianowani przez Kommissyą Rządową Sprawiedliwości: Grochowski Jan, Archiwista Sądu Kryminalnego Gubernii Płockiéj i Augustowskiéj, Zastępcą Inkwirenta Sądu Policyi Poprawczéj wydziału Płockiego; Lechowski Antoni, Podpisarz Sądu Pokoju Powiatu Kieleckiego, Zastępcą Pisarza tegoż Sądu; Szałowicz Edward, Aplikant Sądowy przy Trybunale Cywilnym 1éj instancyi Gubernii Krakowskiéj, Zastępcą Podpisarza Sądu Pokoju Powiatu Miechowskiego, w miejsce Trzetrzewińskiego Józefa, przeniesionego w tymże stopniu do Sądu Pokoju Powiatu Kieleckiego; Andrychiewicz Wiktor, Archiwista Trybunału Handlowego Gubernii Mazowieckiéj, Zastępcą Podpisarza tegoż Trybunału, z pozostawieniem przy dotychczasowych obowiązkach i pensyi; Grochowski Bonifacy, Archiwista Sądu Policyi Poprawczéj wydziału Płockiego, Zastępcą Archiwisty Sądu Kryminalnego Gubernii Płockiéj i Augustowskiéj; Milewski Hilary, Kancelista Sądu Kryminalnego Gubernii Płockiéj i Augustowskiéj, Zastępcą Archiwisty Sądu Policyi Poprawczéj wydziału Płockiego; Gnoiński Józef, Aplikant Sądowy przy Trybunale Cywilnym 1éj instancyi Gubernii Krakowskiéj, Zastępcą Podpisarza Sądu Pokoju Powiatu Jędrzejowskiego; Wasiłowski Józef, Obrońca Prokuratoryi Jeneralnéj przy Magistraturach Gubernii Augustowskiej wydziału IIgo, Patronem przy Trybunale Cywilnym tejże Gubernii i wydziału; Sidorowicz Mateusz, Aplikant Sądowy przy Trybunale Cywilnym 1éj instancyi Gubernii Mazowieckiéj, Patronem przy tymże Trybunale; Markiewicz Antoni, Obrońca przy Sądzie Pokoju Powiatu Pułtuskiego, Patronem przy Trybunale Cywilnym 1éj instancyi Gubernii Płockiéj, z dozwoleniem pozostania w mieście Pułtusku; Rokicki Stanisław Leopold, Aplikant Kancellaryi Sądu Pokoju Powiatu Płockiego, Chmieliński Józefat, i Chądzyński Franciszek, Obrońcami przy Sądzie Pokoju w Płocku; Politowski Wincenty i Myśliborski Józef, Aplikanci Kancellaryi Trybunału Cywilnego 1éj instancyi Gubernii Płockiéj, Obrońcami przy Sądzie Pokoju w Zakroczymiu; Zieliński Ignacy, Komornik przy Sądzie Pokoju Powiatu Dąbrowskiego i Szymański Alexander, Aplikant Kancellaryi Trybunału Cywilnego

Iéj instancyi Gubernii Augustowsniéj wydziału IIgo, Obrońcam przy Sądzie Pokoju Powiatu Dądrowskiego; Krajewski Marcin, b. Komornik przy Trybunale Cywilnym Iéj instancyi Gubernii Sandomierskiéj, Obrońcą przy Sądzie Pokoju w Radomiu; Kwapiszewski Piotr, Aplikant Kancellaryi Trybunnału Cywilnego Iéj Instancyi Gubernii Mazowieckiéj, Obrońcą przy Sądzie Pokoju Powiatu Rawskiego; Hulanicki Józef Kalasanty, Aplikant Kancellaryi Trybunału Cywilnego Iéj Instancyi Gubernii Mazowieckiéj, Obrońcą przy Sądach Pokoju Powiatu i miasta Warszawy; Krzyżewski Jan, Komornik przy Sądzie Pokoju Powiatu Orłowskiego, Komornikiem przy Trybunale Cywilnym Iéj Instancyi Gubernii Mazowieckiéj, z obowiązkiem mieszkania w mieście Radziejowie; Żukowski Alexander, Aplikant Kancellaryi Trybunału Cywilnego Iéj Instancyi Gubernii Augustowskiéj Wydziału Igo, Komornikiem przy Sądzie Pokoju Powiatu Maryampolskiego.

Pan Werderewski, Radca Kollegijalny, Członek Rady Wychowania Publicznego w Królestwie Polskiém, otrzymał na własne żądanie, uwolnienie od obowiązków tego urzędu.

Petersburg 4 *stycznia*. — 9 Grudnia lekarze rossyjscy obchodzili jubileusz pięćdziesięcio-letniéj służby sira James Wyllie, baroneta, i inspektora jeneralnego służby zdrowia w wojsku, wspaniałą ucztą która mu była ofiarowana w sali zgromadzenia szlachty i którą J. C. Wysokość Wielki Książę Michał raczył zaszczycić Swoją obecnością. Wśród uczty, po wniesieniu toastu za zdrowie sira James, Prezydent Komitetu wybranego do urządzenia téj uroczystości ofiarował Baronetowi medal złoty na cześć jego wybity i wazę srebrną w dowód żywéj wdzięczności wszystkich lekarzy Rossyi za świetne zasługi oddane krajowi w ciągu długiego, chlubnego zawodu jego pod trzema panowaniami. (T. P.)

Londyn 31 *grudnia*.—Książe Jerzy Cambridge przybył tu wczoraj ze stałego lądu; a baron Mounier o którego posłannictwie, dzienniki różne wnioski czyniły, nic pewnego donieść nie mogąc, w niedzielę udał się z powrotem do Paryża.

Jak słychać Księżna Kent zajmie pałac *Frogmore Lodge*, dawniéj przez zmarłą Księżniczkę Augustę zamieszkały.

Na wszystkich prawie wyborach konserwatyści odnieśli pierwszeństwo, a Pan Gladstone ze stronnictwa torysów miał najwięcéj kresek, które dotąd zawsze liberalny członek otrzymywał.

Na udowodnienie nadziei, w ostatnich czasach tu powziętéj iż nie tylko pokój utrzymanym będzie, lecz że ogólnie zaniechane być mają uzbrojenia, udziela *Morning Chronicle* następującego zdania: »Listy z Wiednia i Berlina zapewniają, że oba dwory zadowolone są objaśnieniem Pana Guizot i że przygotowane być mają stosowne w téj mierze rozkazy. Król Bawarski z końcem roku rozpuszcza połowę wojska. Tak w *Falcu* jako też wzdłuż *Renu* mają być rozłożone obozy. Załoga w *Moguncyi* ma być wzmocniona, *Rasztad* ciągle wzmacniany, oraz przedsiębrane inne środki celem zrównoważenia się z siłami wojennémi Francyi; lecz niemieckie mocarstwa osądziły uzbrojenie do ataku w chwili obecnéj za grożące. Anglia także podziela to zdanie.

Malta Times donosi że kapitan Haines angielski rezydent w *Aden*, został umocowany do zawarcia umowy z naczelnikami krajowymi i połączył się z nimi celem nabycia kilku ważnych wysp dla zabezpieczenia związku z Indyjami wschodniemi.

Teraźniejszy Lord *Holland*, przed śmiercią ojca Henryk Edward Tox, urodzony 1802 r. poprzednio poseł na dworze Toskańskim, przybył tu z *Genui* wraz ze swoją małżonką celem odwiedzenia owdowiałéj swéj matki i lady Liford swéj siostry. Zabawi on czas niejaki w Anglii a potem uda się do Frankfurtu, gdzie jako Poseł przy związku niemieckim urzęduje.

W *Durham* odebrał zeszłego poniedziałku Dr Mostyn poświęcenie na Biskupa nowéj katolickiéj dyecezyi, która zawiérać ma hrabstwa Durham, Northumberland, Kemberland i Westmoreland.

W Grapesend, przy ujściu Tamizy, w pierwsze święto Bożego Narodzenia spalił się parostatek o stu beczkach.

Przedwczoraj przybył tu koleją Birminghamską 79 pułk dowodzony przez pułkownika Ferguson i udał się zaraz do *Depsford* skąd do *Gibraltaru* odpłynie.

D. 28 z. m. licznie zgromadzili się w jednéj londyńskiéj synagodze wyznawcy Mojżesza, dla uradzenia, jakim najlepiéj sposobem mają dziękować Sir Mojżeszowi Montefiore, po powrocie jego ze wschodu, za starania na korzyść prześladowanych w Syryi Izraelitów, przedsiębrane. Między przytomnymi znajdowali się wszyscy znakomitsi izraelici Stolicy. Zebrano komitet, który na przyszłem posiedzeniu poda stosowny w tym przedmiocie projekt.

Bruksella 4 *Stycznia*. — W przemowie, którą prezydent towarzystwa jeneralnego (Societe Jenerale) hrabia Meeus miał z okazyi nowego roku do Króla, objawił tenże, iż towarzystwo uporządkowało już wszelkie interesa swoje z Królem Wilhelmem Fryd., hrabią Nassauskim.

Pan Gendebien, który się od niejakiego czasu zupełnie był od Spraw publicznych usunął, obecnie znowu staje jako adwokat w sądach tutejszych.

Paryż 3 *Stycznia*. Kommissya obwarowania zgromadziła się wczoraj po raz szósty. Posiedzenie trwało prawie pięć godzin jedynie kwestyą zapasów zajmując się. Poczem kommissya ustanowiła główne punkta raportu, które ma zamiar przed zamknięciem rozpraw, przedstawić marszałkowi Sult aby je mógł radzie ministrów zakomunikować. Punkta te są: 1) Jednoczesne wyprowadzenie opasujących murów i oddzielnych warowni. 2) Podział robót na trzy lata. 3) Wypośrodkowanie punktów na których wykonane być mają zewnętrzne roboty. Ten ostatni artykuł był powodem wielkich rozpraw pod względem wojskowym. Zdaje się że kommissya ma zamiar, na pagórkach *Romainville*, *Noisy* i *Nogent* panujących położeniem nad drogami, któremi armia od północnéj i wschodniéj strony dojśćby mogła do Paryża, wznieść oddzielne warownie. Posiedzenie następne odroczone do poniedziałku; na niem zajmie się kommissya usługą wojenną i jeszcze raz zniesie z marszałkiem Sult i prefektem policyi.

Piszą z Algieru 22 *Grud.* »Nasze interesa inny zdają się brać obrot; a Arabowie mają chęć wchodzić w układ z nami, lecz tak często oszukiwani, nigdy dosyć na baczności mieć się niemożemy. Przed kilką dniami przybyło do Blidach: kilku szeików i inne wpływ mające osoby, mianując się reprezentantami arabskiego narodu; chcieli oni od komenderującego Jenerała wywiedzieć się, czyli w imieniu Abdel Kadera z marszałkiem umawiać się mogą, twierdząc, iż są od niego w téj mierze, upoważnieni. Jak nas zapewniają, miano im oznajmić że francuzi nieznają Abdel Kadera. Arabowie, według prawdopodobieństwa niezadowoleni taką odpowiedzią, zaraz się oddalili. Znaczny konwoj pod strażą 24 pułku liniowego odszedł do *Blidah*. Równina jest spokojna. Dowiadujemy się że pułkownik *Cavagnac* na czele jednéj części załogi w *Medeah* wielką odniosł korzyść nad sąsiedniemi pokoleniami. Wojska nasze powróciły obciążone znakomitym łupem.

Monitor ogłasza dziś rozkaz Królewski, na mocy ktorego Jenerał Bugeaud mianowany zostaje jeneralnym gubernatorem posiadłości afrykańskich, w miejscu Marszałka Valée.

Gazette des Tribunaux donosi o ucieczce do Brukselli jednego tutejszego ajenta wexlowego nazwiskiem Herz. Prokurator Królewski na żądanie osoby, któréj cały majątek w ręku tego ajenta zostawał, wszystkie jego papiéry i książki opieczętować kazał.

Od dwóch dni, mówi jeden dziennik, ulice Paryża napełnione są urlopowanymi żołnierzami, którzy do siedzib swoich wracają.

Tulon 29 *grud.* — Wczoraj w wieczór ściągnął banderę swoję Admirał Lalande dowodzca rezerwowéj eskadry. Zastępca jego jeszcze niewiadomy. Tymczasowo objął dowództwo Kontr Admirał Hugon, a tak obie po-

łączone flotty tworzą 18 okrętów liniowych. Pułkownik Jussuf Bey odbywa kwarantamę.

Rozkazem królewskim z d. 31 z. m., dotychczasowy Kontr Admirał Hugon, mianowany zostaje Vice-Admirałem, a dotychczasowy kapitan okrętu liniowego *Dumont d'Urville* Kontr-Admirałem. Kontr-Admirał Casy otrzymał dowództwo nad eskadrą na morzu środziemném pod rozkazami Vice-Admirała Hugon.

Semaphore de Marseille pisze pod 27 *grudnia* iż Statek Scamandre, spóznił się z powodu wielkich niebezpieczeństw na jakie był narażony, a od zguby ochroniła go odwaga i przytomnosć osady jego.

Madryt 18 *grudnia*.— Wybory municypalne na rok następny, o ile wiadomo, we wszystkich prawie prowincyach wypadły w duchu stronnictwa liberalnego lub progressistów. W niewielu miejscach gdzie umiarkowani (moderados) jako współuczestnicy występowali, zostali oni zwyciężeni a organa ich starały się okoliczność tę wystawić jako skutek przybranego podczas wyborów systematu lękliwości. Lecz każdemu wiadomo, iż to jest bezzasadne. Umiarkowani w żadnych w Hiszpanii wyborach uczestnictwa nie mieli, niezapewniwszy sobie poprzednio wsparcia ze strony rządu i wojskowéj w kraju starszyzny, t. j. jeżeli nie mieli w ręku środków przerażenia swoich przeciwników, lub nawet zupełnego ich z placu wyparcia; progressiści głosowali przeciwnie, sami uzbrojeni bagnetami, tak, że za ministeryum Arazolasa i Perez de Castro, na ogólnych wyborach mimo środków przerażenia naprzeciw nim wymierzonych, małą tylko większością pokonani zostali. Postępowanie tak zwanego stronnictwa umiarkowanych, dostatecznie wyświeca, że systemat konstytucyjny czyli reprezentacyjny prawie żadnéj nie ma u nich wartości, i że jeśli go dla swoich zamiarów użyć nie mogą, nie wiele się oto troszczą. Jedno jest tylko stronnictwo konstytucyjne w Hiszpanii, wszystkie inne są karlistowskie, absolutne, karystowskie lub jakie kto chce. Jeżeliby umiarkowani znowu do steru wrócili, zapewne, jak to miało już miejsce, mieliby krótki z konstytucyą proces.

Nowo-mianowany Jenerał-kapitan Hawanny, Jenerał Valdez, niezwłocznie uda się na brygu wojennym do miejsca swojego przeznaczenia, nie zaś jak przedtem doniesiono, oczekiwać będzie w Kadyksie do d. 7 Stycznia, na statek przewozowy.

Serbia 21 *Grudnia*. Serbska gazeta w Belgradzie wychodząca, umieściła pismo Wielkiego Wezyra, ogłaszając, że Sułtan sam życzy oddalenia prześladowanych Senatorów i innych Serbów, a to dla zachowania spokojności krajowéj, jednak poleca aby wszelkie ich ruchome i nieruchome majątki pozostały nietkniętemi, przychód zaś służył im jako środek utrzymania. Nadto, rozkazuje Księciu aby rządy swoje stosował do wydanej przez Portę i Rossyą ustawy, nic w niéj niezmieniając; tym bowiem tylko sposobem, zjedna sobie zadowolenie Sułtana.

Królewiec 6 *Stycznia*. Donoszą z Frauenburga, ze sprawcą morderstwa dopuszczonego na osobie Biskupa *Hatten*, jest czeladnik krawiecki z Franenburga niejaki *Kienapfel*, który często bywał w domu Biskupa, swego wieloletnego dobroczyńcy. Mimo znalezionych w domu *Kienapfla* przedmiotów, oskarża jących go, do zbrodni przyznać się on niechce —80-letnia gospodyni żyje wprawdzie lecz pozbawiona czucia i mowy, świadczyć przeciw obżałowanemu nie może.—Zbrodnia ta dopełniona została w chwili, gdy Biskup wszystkich domowników na 40-godzinne nabożeństwo był wysłał. *Kienapfel* i jego rodzice są uwięzieni.

Rzym 26 *grudnia*. — Wczoraj na nabożeństwie, w kościele Sgo Piotra, miałem zręczność widzieć, po upływie lat 11, Królowę wdowę hiszpańską, Maryę Krystynę. Gdy tu poraz piérwszy z rodzicami w 1829 przybyła, pięknością i przyjemnością obejścia zjednała ogólną przychylność. Wówczas na jéj cześć czyniono uczty dla ludu i oświecono kopułę Sgo Piotra, dziś wszyscy są w kłopocie, jakby ją przyjąć należało. Przybycie jéj przywodzi na pamięć gorzkie wspomnienia o tylu ranach za jéj rządów kościołowi zadanych, które długo jeszcze się nie zagoją!!